

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

SeneddLJC@senedd.wales
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

10 Medi 2021

Annwyl Huw,

Diolch am eich llythyr, dyddiedig 12 Awst, ynghylch y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar y Bil Cymwysterau Proffesiynol.

Rwy'n atodi ymateb i'r cwestiynau a godwyd gennych.

Yn gywir,

Jeremy Miles AS/MS
Gweinidog y Gymraeg ac Addysg
Minister for Education and Welsh Language

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Jeremy.Miles@llyw.cymru
Correspondence.Jeremy.Miles@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

1. *Cyflwynwyd y Bil yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 12 Mai 2021. Ni osodwyd y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol tan 17 Mehefin 2021, tua phum wythnos yn ddiweddarach. Mae Rheol Sefydlog 29.2(i) yn ei gwneud yn ofynnol i Femorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol o'r fath gael ei osod fel arfer heb fod yn hwyrach na phythefnos ar ôl cyflwyno'r Bil. A allwch roi rhesymau dros yr oedi y tro hwn?*

Ym marn Llywodraeth Cymru, mae modd cadw at derfyn amser y Rheol Sefydlog yn achos Biliau y mae'r ddwy lywodraeth wedi bod yn cydweithio'n agos arnynt ac y maent yn cytuno arnynt; mae'r geiriau "fel arfer" yn gydnabyddiaeth bod y broses yn gallu amrywio'n fawr o un achos i'r llall. Yn yr achos hwn, nid oeddem wedi bod yn gweithio ar y Bil gyda Llywodraeth y DU mewn ffordd ystyrlon (gweler isod); a llesteiriwyd y gwaith o greu'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol yn sgil cymhlethdod y cwestiynau a oedd yn ymwneud â'r Bil yn ogystal ag oedi yn dilyn etholiad Senedd Cymru ar 6 Mai 2021.

2. *Ym mharagraff 30 o'r Memorandwm, rydych yn nodi: "Nid yw Llywodraeth Cymru wedi'i argyhoeddi bod angen y mwyafrif o'r mesurau yn y Bil."*
- a. Beth oedd rôl Llywodraeth Cymru wrth ddatblygu'r Bil?*
  - b. Pryd wnaethoch ddechrau cyfrannu at ddatblygiad y Bil?*
  - c. Sut y byddech yn disgrifio'r cysylltiadau rhynglywodraethol wrth ddatblygu'r Bil hwn?*
  - d. Pam nad yw Llywodraeth Cymru wedi'i hargyhoeddi bod angen "y mwyafrif" o'r mesurau yn y Bil?*
  - e. Pa ddarpariaethau sydd eu hangen ym marn Llywodraeth Cymru, a pham?*

Rôl Llywodraeth Cymru oedd sicrhau bod pryderon Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid allweddol ynghylch y Bil yn cael eu codi'n ffurfiol gyda Llywodraeth y DU ar lefel swyddogol a Gweinidogol. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi gweithio i sicrhau cydnabyddiaeth a chytundeb ynghylch y proffesiynau y mae rheoliadau wedi'u datganoli yn eu cylch, yn ogystal â rheoleiddwyr sydd wedi'u datganoli, y mae'r Bil yn berthnasol iddynt.

Dechreuodd Llywodraeth y DU ymgysylltu â'r Bil hwn ddiwedd Ionawr, dechrau Chwefror 2021, gan ei ddatblygu'n fanwl yn ystod y cyfnod cyn etholiad y Senedd. Rwyf i wedi ymrwymo i weithio gyda Gweinidogion a swyddogion Llywodraeth y DU mewn ffordd adeiladol a chadarnhaol i ddatblygu gwelliannau i'r Bil sy'n dderbyniol i bawb, ond yn anffodus nid yw'r gwaith ymgysylltu cyn ei gyflwyno wedi bod yn ddigonol.

Nid yw Llywodraeth Cymru wedi'i hargyhoeddi bod y Bil yn angenrheidiol. Mae gan Weinidogion Cymru a rheoleiddwyr sydd wedi'u datganoli eisoes y pwerau sydd eu hangen er mwyn gweithredu'r polisi a'r rheoliadau cyfredol ac arfaethedig sydd o fewn y meysydd cymhwysedd datganoledig, gan gynnwys pwerau i gydnabod pob cymhwyster tramor fesul achos.

Rydym yn cydnabod y gallai fod angen rhai o ddarpariaethau'r Bil. Mae cymal 5 y Bil yn cynnwys pŵer i'r "awdurdod cenedlaethol priodol" addasu'r ddeddfwriaeth yn sgil diddymu Rheoliadau'r Undeb Ewropeaidd (Cydnabod Cymwysterau Proffesiynol) 2015. Bydd y pŵer hwn yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud gwelliannau i ddeddfwriaeth Cymru lle ystyrir eu bod yn briodol yn sgil diddymu rheoliadau 2015.

3. Ym mharagraff 41 o'r Memorandwm, rydych yn nodi: "ni fydd Llywodraeth Cymru mewn sefyllfa i argymhell y dylid rhoi cydsyniad oni chaiff y Bil ei ddiwygio'n sylweddol er mwyn ateb ein pryderon sylweddol."
- Pa welliannau penodol i'r Bil yr ydych wedi gofyn amdanynt?
  - Beth yw statws presennol eich trafodaethau â Llywodraeth y DU ynglŷn â'r newidiadau i'r Bil y bydd eu hangen cyn y byddech yn argymhell rhoi cydsyniad?
  - Os na ofynnwyd am welliannau penodol, pa newidiadau i'r Bil y byddai eu hangen er mwyn mynd i'r afael â'ch pryderon?

Ysgrifennais at yr Arglwydd Grimstone, Gweinidog yn Llywodraeth y DU, ar 18 Mehefin i fynegi fy mhryderon ynghylch y Bil, a thynnais sylw at fy mhryderon penodol ynghylch cynnwys pwerau cydredol. Mae'r Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad yn Llywodraeth Cymru hefyd wedi ysgrifennu at y Farwnes Bloomfield ynghylch y pryderon am bwerau cydredol.

Byddaf yn pwysu am welliant i'r Bil a fyddai'n sicrhau nad oes modd arfer pwerau'r Ysgrifennydd Gwladol a'r Arglwydd Ganghellor mewn meysydd sydd wedi'u datganoli i Gymru heb gael cydsyniad Gweinidogion Cymru. Rwyf hefyd yn pwysu am welliant a fyddai'n darparu ar gyfer eithriad penodol i ofynion Atodlen 7B. Tynnais sylw'r Arglwydd Grimstone at hyn mewn cyfarfod a gefais gydag ef ar 19 Gorffennaf.

4. Ym mharagraffau 32 i 35 o'r Memorandwm, rydych yn nodi sut, heb gydsyniad y Senedd na Gweinidogion Cymru, y byddai'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Arglwydd Ganghellor yn gallu arfer pwerau i wneud rheoliadau i ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol, gan gynnwys Deddfau gan y Senedd. A allwch gadarnhau, a ydych o'r farn y byddai'r pwerau yn y Bil yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol neu'r Arglwydd Ganghellor i ddiwygio Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006)?

Mae gan yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Arglwydd Ganghellor bwerau o dan y Bil i wneud rheoliadau a all ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol (gweler cymal 13(1) a'r diffiniadau o "legislation" a "modify" yng nghymal 16(1)). Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y pwerau hyn, ac felly rydym o'r farn y gellid yn wir eu defnyddio i ddiwygio Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

5. Ym mharagraff 35, rydych yn nodi bod Llywodraeth y DU wedi datgan nad yw'n bwriadu defnyddio pwerau cydredol yn y meysydd cymhwysedd datganoledig heb gytundeb y gweinyddiaethau datganoledig perthnasol.
- Ble a phryd y gwnaeth Llywodraeth y DU y datganiad hwn?
  - A oes unrhyw drafodaethau wedi'u cynnal ynghylch cynnwys yr ymrwymiad hwn ar wyneb y Bil?

Ar 11 Mai, ysgrifennodd yr Arglwydd Grimstone at Ken Skates AS yn ei rôl ar y pryd o Gweinidog yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru, gan nodi nad yw Llywodraeth y DU yn bwriadu defnyddio'r pwerau cydredol yn y meysydd cymhwysedd datganoledig heb gytundeb y Llywodraethau Datganoledig perthnasol.

Yn fy llythyr at yr Arglwydd Grimstone ar 18 Mehefin, nodais nad yw'r ymrwymiad hwn yn ymddangos yn y Bil, ac felly dim ond tra bydd Llywodraeth gyfredol y DU yn penderfynu cadw ato y bydd yn weithredol.

6. Ym mharagraffau 36 a 37 o'r Memorandwm, rydych yn nodi bod y Bil yn cynnwys cyfyngiad "sy'n unigryw i bwerau Gweinidogion Cymru", lle mae'r cyfyngiadau a osodir gan baragraffau 8 i 11 o Atodlen 7B i Ddeddf 2006 yn cael eu cyflwyno, i bob pwrpas, i'r broses gwneud rheoliadau.
- Pa drafodaethau penodol yr ydych wedi'u cael â Llywodraeth y DU ynglŷn â'r cyfyngiad hwn ar arfer pwerau i wneud rheoliadau a roddir i Weinidogion Cymru?

b. Pa esboniad yr ydych wedi'i gael ynghylch pam y gosodir y cyfyngiad "unigryw" penodol hwn ar bwerau Gweinidogion Cymru?

c. Mae'r ddarpariaeth o dan sylw, sef cymal 14(5) o'r Bil, yn datgan na chaiff Gweinidogion Cymru wneud unrhyw ddarpariaeth gan ddefnyddio eu pwerau i wneud rheoliadau yn y Bil heb gydsyniad un o Weinidogion y Goron, os byddai angen cydsyniad un o Weinidogion y Goron ar gyfer darpariaeth o'r fath pe bai'n cael ei gwneud mewn Deddf gan y Senedd. A oes unrhyw beth y tu allan i baragraffau 8 i 11 o Atodlen 7B i Ddeddf 2006 a fyddai'n peri problem yn hyn o beth?

Mae'r Cwnsler Cyffredinol wedi derbyn gohebiaeth ynghylch y cyfyngiad hwn gan y Farwnes Bloomfield, Gweinidog yn Llywodraeth y DU.

Dyma'r esboniad a gafwyd:

Paragraph 12 of Schedule 7B to the Government of Wales Act 2006 Act (GoWA) provides that where an enactment (in this case the Bill) refers to provisions within the legislative competence of the Senedd, this does not include provision which could only be made by an Act of the Senedd with the consent of a UK Minister (under paragraphs 8, 10 or 11 or otherwise). This means that Welsh Ministers cannot make regulations which impose, confer or otherwise modify the functions of a reserved authority, unless there is specific provision to the contrary. This would therefore have been the default position in relation to powers conferred on Welsh Ministers by the Bill.

The words in parenthesis at the end of clause 14(2) of the Bill (“(ignoring any requirement for the consent of a Minister of the Crown)”), however, set aside the default position established by paragraph 12 of GoWA. The effect is that Welsh Ministers may make regulations using powers in the Bill that are in line with the legislative competence of the Senedd, even if the consent of a Minister of the Crown is required. Together, 14(2) and 14(5) place the regulation-making powers of Welsh Ministers on a footing that mirrors that of the legislative competence of the Senedd – maintaining the position in the Welsh devolution settlement.

I ateb eich cwestiwn ynghylch effaith cymal 14(5), yr unig gyfyngiad dan sylw yw cyfyngiad ar bwerau Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n gosod, yn rhoi, neu'n addasu mewn unrhyw ffordd arall, swyddogaethau awdurdod a gedwir yn ôl. Nid oes unrhyw beth y tu hwnt i baragraffau 8 i 11 o Atodlen 7B Deddf 2006 sy'n achosi problem.

7. Ym mharagraff 38, rydych yn amlinellu amrywiaeth o bryderon polisi sy'n deillio o'r Bil. Mae un o'r pryderon yn ymwneud â chwmpas ac rydych yn dweud nad yw'r "diffiniad a ddefnyddir gan y Bil yn diffinio cwmpas yn glir", ac nad ydych yn sicr a yw addysg bellach o fewn cwmpas y Bil.

a. Pa ddiffiniad ydych yn cyfeirio ato?

b. Beth yw'r goblygiadau i Lywodraeth Cymru os yw addysg bellach o fewn cwmpas y Bil?

c. Os na chaiff y mater hwn ei ddatrys, sut y bydd hyn yn effeithio ar eich safbwynt o ran a fyddwch yn argymhell rhoi cydsyniad ai peidio?

Mae hyn yn ymwneud â diffiniadau yng nghymal 16 y Bil y mae'n rhaid eu hystyried wrth asesu p'un a yw proffesiwn wedi'i reoleiddio ai peidio, a ph'un a yw corff yn rheoleiddiwr ai peidio, at ddibenion y Bil. Rydym yn deall y bydd Llywodraeth y DU yn cyhoeddi canllawiau yn fuan ynghylch dehongli'r diffiniadau hyn.

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod y sector addysg bellach yng Nghymru yn dod o fewn cwrpas y Bil. Yn amlwg bydd hwn yn creu anawsterau pe bai Llywodraeth y DU yn arfer ei phwerau i wneud newidiadau i reoliadau yng Nghymru nad oeddent yn gyson â'n polisi. Bydd y penderfyniad ynghylch argymhell cydsyniad yn dibynnu ar welliant i'r Bil a fyddai'n sicrhau nad oes modd arfer pwerau'r Ysgrifennydd Gwladol a'r Arglwydd Ganghellor mewn meysydd sydd wedi'u datganoli i Gymru heb gael cydsyniad Gweinidogion Cymru.

8. Mae un o'r pryderon eraill a amlinellir ym mharagraff 38 yn ymwneud â sut y mae'r Bil yn cysylltu cymwysterau proffesiynol a pholisi masnach, ac rydych yn nodi y bydd hynny'n "lleihau pwerau Gweinidogion Cymru ymhellach oherwydd gallai penderfyniadau cael eu categoreiddio'n benderfyniadau ynghylch 'masnach' yn hytrach na phenderfyniadau ynghylch 'cymwysterau proffesiynol' a chael eu gosod ar Gymru yn groes i Gonfensiwn Sewel." Rydych yn nodi ymhellach: "Er bod sicrwydd gan Weinidogion Llywodraeth y DU a chanllawiau cyhoeddedig yn nodi nad dyma'r bwriad, mae'n amlwg bod hon yn risg oherwydd y ffordd y mae'r Bil hwn wedi'i ddrafftio."

a. Ble a phryd y rhoddodd Llywodraeth y DU y sicrwydd yr ydych yn cyfeirio ato yn y Memorandwm?

b. Ym mha ganllawiau cyhoeddedig y mae'n datgan nad yw Llywodraeth y DU yn bwriadu categoreiddio penderfyniadau perthnasol fel rhai sy'n ymwneud â masnach, yn hytrach na rhai sy'n ymwneud â chymwysterau proffesiynol?

c. Pa drafodaethau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u cael â Llywodraeth y DU ynghylch cynnwys darpariaethau ar wyneb y Bil er mwyn rhoi effaith i'r "sicrwydd"?

Mae'r sicrwydd y cyfeirir ato yn ymwneud â'r sicrwydd yn y llythyr at Ken Skates AS a nodwyd yn yr ymateb i gwestiwn 5 uchod.

Y canllawiau yw'r "Arrangements to facilitate the recognition of professional qualification: guidance for regulatory and professional bodies" a gyhoeddwyd ym Mai 2021 gan Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol Llywodraeth y DU.

Mae'r canllawiau yn nodi:-

"Where professions are regulated separately in the individual nations of the UK, there are additional factors which may be considered for recognition arrangements for those professions, subject to the right of each devolved government to regulate professions within their devolved competence as they see fit. In some cases, there are differences in the way in which professions are regulated across the UK, and as a result regulatory bodies in different parts of the UK will need to consider how to pursue consistent access for international professionals in all parts of the UK internal market"

Mae yna risg y byddai drafftio'r swyddogaethau cydredol yn y Bil yn galluogi Llywodraeth y DU i ddirymu hawl llywodraeth ddatganoledig i reoleiddio proffesiynau sydd o fewn ei chymhwysedd ddatganoledig fel y gwêl yn dda.

9. O ran pryderon ariannol, rydych yn nodi ym mharagraff 38 y byddant "yn effeithio ar ystyriaethau cyllidebol Llywodraeth Cymru" ac y gallai'r sefyllfa "effeithio, yn y pen draw, ar gostau i Lywodraeth Cymru". A allwch egluro'r effaith ariannol bosibl ar Lywodraeth Cymru a sut y mae'r costau'n berthnasol i'r rhai a nodwyd ar gyfer rheoleiddwyr datganoledig (fel y'u nodir ym mharagraff 39)?

Os yw darpariaethau'r Bil yn golygu bod yn rhaid i reoleiddwyr ymrwymo i wariant ychwanegol er mwyn cydymffurfio, cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru fydd costau'r gwariant hwnnw yn y pen draw, drwy'r trefniadau cyllid sydd ar waith gyda'r rheoleiddwyr datganoledig.